

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Iesvitarvm Assertiones, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum Papatum stabilire conati sunt, pia responsio

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Spiritus manifestè dicit: quòd in nouissimis temporibus discendent quidam à fide, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

deriueretur, (vt horribiliter blasphemant Iebusite) ius dicent omnia membra Ecclesiae, quae in luctu & interdum etiam victoria carnis aduersus spiritum, non sancto Spirituis sed carnis suæ, vitio culpam errorum ac peccatorum adscribunt. Vnde etiam cum Paulo exclamat: O nos miseros homines, quis nos Rom. 7.º eripiet ex hoc corpore morti obnoxio? Gratias agimus Deo per Iesum Christum Dominum nostrum. Et cum Dauide: Errauimus sicut oves quæ perirent, quæ seruos tuos Domine. Et libera nos a malo, Amen.

I E S V I T Æ.

E X C A P . I I I I .

Spiritus manifestè dicit: quod in nouis temporibus discedent quidam à fide, &c.

I.

Hæc aduersus Marcionitas, Encratitas & Manichæos, similesq; hæreticos dici, qui vel cibos aliquos, tanquam suapte natura prohibitos, vel nuptias tanquam à Sabbatho profectas, condemnabant, & ex iisdem verbis Apostoli, cum historia, que de illis exstat, comparatis, constat, & ex veterum Patrum, Hiero. lib. 2. ad. trum, Ambrosij scilicet, Hieronymi, Augustini, Chrysostomi, uer. loui. Aug. Epiphanij, Theophylacti & cæterorum consentientibus sententijs. Quare imperitè detorquentur hæc à nouis Euangelicis in Pontifices, & ordinum religiosorum institutores. Nec enim ipsi

ipfi

47.66. reliqui in ipso à fide discesserunt, qui fidem maiorum suorum retinuerunt,
hunc locum, nec nuptias prohibuerunt, nec cibos à Deo existere negau-
runt, que tamen omnia ijs, de quibus est hic sermo, ab Apoflo-
lo tribuuntur.

RESPONSI.

QVIA Papistæ propter prohibitionem coniugij & certorum ciborum, cauterio notatae
habent conscientias, libenter istas conscientias
labes & maculas eluerent. Itaq; vafro & astuto car-
trillo hanc Prophetiam Pauli conantur eludere, & i-
se ad alios detorquere: Aduersus Marcionitas, in-
quiunt, & Encratitas & Manichæos, similesq; ha-
reticos ista dicuntur. Quasi verò soli illi taxentur,
ac non omnes ij, qui in eadem noxa sunt. Nam si in-
ter haereticos, vt quisq; fuit tempore posterior, ita
culpam à se amoliri, & in priores deriuare voluiss-
et, potuissent Manichæi eodem vti effugio, rejec-
endo Pauli sententiam ad Cataphryges: hi ad autho-
rem suum Pseudoparacletum Montanum, hic rursus
ad Encratitas & Tatianos, illi ad Seuerianos, hi ad
Martionitas, hi ad Cerdonem, &c. atq; sic continua
serie, alter alterum veluti reum suo loco potuisset
supponere, donec fortassis ad Pythagoram fuisset de-
uentum: vbi Plato iussisset quiescere. At qui eas-
dem impietate laborant, eodem reatu obstricti te-
nentur: qui eadem hypocrisi nuptias & cibos pro-
hibent, eodem fulmine Paulinae Prophetæ pro-
sternuntur: deniq; qui eiusdem dæmonis dogmata
profidentur,

profitentur, eandem damnationem meritò sustinēs.
Quanç si quis rem penitus inspiciat, magis hæc de
Papistis, quam de Manichæis & Marcionitis præ-
dicta esse fatebitur. Primum enim Paulus, postremis
temporibus hanc defectionem à fide futuram vatis-
cinatur. Etsi autem sæpè totum tempus noui testa-
menti, quod inter primum & secundum Christi ad-
uentum intercedit, nouissimum tempus, imo nouissi-
ma hora dicitur: tamen hæc generalis nouissimi
temporis appellatio ipsius etiā partibus nonnunç
tribuitur. Sic Paulus loco in I. Tim. 4. posteriora &
extrema tempora, non sua & primitiæ Ecclesiæ di-
cit, sed quæ futura erant media inter primam & vi-
timam partem nouissimi temporis. Et certè longis
us respicere voluit, quæ ad vnum saltem, aut duo
secula Apostolorum temporibus proxima. Marcio-
on autem temporibus Antonini Pj Imperatoris,
circa annum Christi 150. sua sparsit deliria, & hunc
subsecuta mille hæretorum monstra plæracq; pro-
ximis 150. annis ante Constantini Magni tēpora des-
sauerūt. Itaq; vix scio, an illi veteres hæretici inter
postrema tēpora, de quibus Apostolus loquit̄, refer-
ri possint. Deinde Paulus inquit, hos doctores in hy-
pocrisi loquuturos esse mendaciū. Quis hæc nō vide-
at de Monachis & hypocritis in Papatu accipienda
esse? Nam de Manichæis & Marcionitis, qui palam
blasphemarunt, & apertissimè insanierunt, non aptè
possunt intelligi. Sed agè, demus sanè Iesuitis, etiam
de Marcionitis & Manicheis intelligenda esse: num
propterea ipsi à crimine sunt immunes? Minimè
vero. Paulus enim non tam de personis agit, quæ
dere ipsa & dogmatibus. Quamobrem etiā sexcentę

1. Ioan. 2.

R. producan-

producantur diuersæ sectæ , quæ tamen eadem hypocrisi de nuptijs & cibis interdicendis fascinat̄ sint: omnes eidem culpe obnoxias fore quis dubitet? Itaq; friuolo & misero suo effugio nihil aliud consequuntur Iesuitæ, quām ut culpe & pœnæ socios plures inueniant: iuxta vulgatum versiculum:

Solamen misero est, socios habuisse malorum.

Sed excipiunt: aliam esse ipsorum quām Marcionitarum & similiūm veterum hereticorum rationem. Hos enim cibos aliquos tanq; simpliciter & suapte natura prohibitos reieccisse: se autem certis tantum diebus abstinentiam exigere à carnibus, nō tanq; per se vetitis, sed propter Ecclesiæ constitutio nem interdictis. Illos simpliciter omnibus vslu coniugij, tanq; à Sathanæ profecti interdixisse: se autem solos Sacerdotes & Monachos cum Monialibus ad votum castitatis cogere: non quia simpliciter mala sint nuptiæ, sed quia sacratis personis mala, & ad perfectionem tendentibus impedimento sint. Verum & hæc calua est excusatio. Perinde enim est, ac si Tyrannus iniquam nō esse legem contendat, quæ non toti ciuitati, nec omnibus temporibus, sed parti duntaxat ciuitatis & definito tempore, imponatur. Puerilis ergo est & ridicula argutiola, quod prohibere se negant, quia certis temporibus cibos & certo hominum generi nuptias prohibent: atqui sanctimoniam nihilominus, & meritum expiationis peccatorum, in hac abstinentia collocant. Deinde hominum mādatis Deum colere volunt, atq; sic purum Dei cultum suis adinuentiunculis & traditiunculis vitiant & coinquiant. Postremo consciens

etias

tias alligant necessitati, à qua debebant esse liberæ: & quos Christus in libertatem afferuit, eos rursus seruili iugo subiiciunt. Quæ igitur temeritas est, pietatem in superstitione collocare: contrarias Dei verbo leges fancire: Christianorum conscientias hominum præceptis illaqueare: Certè à quocunq; dimanarit hæc doctrina, damnatur ab Apostolo: siue Cataphrygum sit, siue Manichæorum, siue Papistarum, siue Franciscanorum, siue Carthusiensium, siue deniq; Jesuitarum: Dæmonum doctrinæ sunt, etiam si vel è cœlo Angelus deferret. Adhæc Pontificij ijsdem argumentis confugium Sacerdotum improbant, quibus in vniuersum omnium hominum coniugium damnaretur, si vera essent & apta. Huc enim detorquent dicta scripturæ: Qui in carne sunt, Deo placere non possunt. Et: Non in cubilibus nec in lasciujs, &c. Et: Sancti estote, &c. Et: Immundis omnia immunda. Quibus omnibus nec minus inepte, nec minus implè abutuntur Papistæ, quam olim Marcionitæ, & similis farinæ hæretici.

Apud Eusebium inter cætera Montano exprobra Eccles. hist. ii, 5.
tur, quod nouus ille Doctor coniugia dissoluere do-^{ca. 18.}
cuerit, & iejuniorum leges præscriperit. Non dicitur, in vniuersum prohibuisse matrimonium aut cibos. Sed satis superç; satis est, superstitionem metum conscientijs intencisse, & earum rerum obseruatione Deum præcepisse colere. Nā fides & religio syncea docet, liberum esse cuilibet viro & foeminæ, vt in Dño matrimonium cōtrahat: vt hoc vel illo cibo in hoc vel illo die vescaf. Iam igit harum liberarū rerū prohibitio, siue generalis sit, siue specialis, semper est

R ī impia.

impia tyrannis, et conscientiarum carnificina, & doctrina daemoniorum, & discessio à fide maiorum, hoc est, Prophetarum, Apostolorum, & syncerorum doctorum veteris Ecclesiae. Nam si Iesuitæ per maiores suos intelligunt, aliquot seculorum Pontifices Romanos, & qui his iuramento addicti fuerunt, Prælatos Ecclesiæ: fatemur sanè ipsos à fide horum maiorum ita non discessisse, ut impietates eorum duplo plus auxerint. Nemo enim, quod ego sciam, illorum omnium, tam absurdam, atq; à Christiana religione alienam vocem emisit, vt Sacerdotem uxorem ducentem grauius peccare diceret, quam scortantem, aut adulterantem. Nostra primum tempestate exorti sunt Catholici, si dijs placet, qui id omni assueratione adfirment. Qui, quantum à Tatiano Encratitarum duce distent, si modo eum non superant, hinc coniugere licet, quod illum (Tatianum inquam) asseruisse scribit Eusebius: Non minus Deo displicere coniugium quam scortationem. Hunc si inter maiores suos Iesuitæ numerant, parentum ingenia soboles non male imitatur: Malum enim corui malum ouum. Sin eum non inter proauros & progenitores suos recensent, dogma tamen quod ipsis cum illo commune est, testatur, eos in eadem eorundem daemoniorum schola eruditos, ac eadem hypocrisi imbutos esse: vt, si filij Marcionis ac Tatiani non sint, eorum tamen condiscipuli & commilitones iure optimo dici mereantur. Itaque que Hieronymus, Augustinus, Chrysostomus, Epiphanius, Theophylactus, olim, cum Iesuitarum nomen adhuc ignotum esset, de Marcionitis, Encratitis & Manicheis

Eccles. hist. li. 4.
cap. 28.

ches dixerunt, ea hodie quoq; si in terris essent superstites, de Iesuitis diceret: nisi si fortassis hos tanq; dociles discipulos veteres illos, vt pote rudiores, sua perasle faterentur: πολλοὶ γάρ μετατιθέμενοι τοις διδασκαλίαις.

IESVITÆ.

Illi quidem, qui castitatem suam Deo deuouerunt, nuptijs II.
necessariò interdicitur, quòd naturæ Léx atq; diuina postulet Num 30. Deut.
(vt in sacris libris frequenter legimus) quod Deo vovimus, 23. Ecc. 5. Exod.
maxime præstandum esse. Ieiunia verò, & aliquorum ciborum 34. 3. Reg. 19.
qui magis nutriunt, abstinentiam, vel ad corporis lasciviam Iudit. 8. Esth. 4.
reprimendam, vel ad Dei donum aliquod præsidiumq; impe- Dan. 1. & 9.
trandum, vel ad malum impendens auertendum, vel aliorum Matt. 4. 11. 17.
offensionem evitandam, sanctissimè suscipi & præcipi posse, per- A&t. 13. Ro. 14.
spicuum est. Nam præter sacrarum literarum autoritatem, 1. Cor. 8. Can.
atq; sanctorum patrum doctrinam & exemplum, sola Quadra- Apost. 68. Cle.
gesima traditio id probat: quam esse Christi vel Apostolorum, epist. 1. ad Iac. 1.
ex eiusdem antiquitate, ex Canone ipsorum Apostolorum, ex gnat. epist. ad
consensu totius Ecclesiæ, ex verbis deniq; Clementis, Ignatij, Phil. Ori. hom.
Origenis, Hieronymi, Ambrosij, Chrysostomi, Leonis & alio- 10. in Leuit Hie-
rum, planè compertum est. ron. in cap. 2.
34. 36. 37. 38 & lib. 4. super Luc. c. 2. Chrysost. hom. 1. in genef. Leo epist. 8. & 13.
Cassian. lib. 6. ad Leon. Imp. Isidorus lib. 6. Etymol. c. 18.

RESPONSI.

DE votis vetus est & magna disputatio, à nos
 stris Theologis diligenter tractata & pertra-
 crata: ad quorum scripta lectorem remittimus. Bre-
 R iij uiter